

HYLTE

Samhällsbyggnadskontoret

Bestämmelser för grävning i allmän platsmark

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning	3
1. Innan arbetet startar	4
1.1 Grävningstillstånd	4
1.2 Trafikordningsplan	4
1.3 Upplåtelse av allmän platsmark	4
1.4 Träd och annan vegetation	4
1.5 Utsättning av arbetsområde	4
1.6 Syn	5
1.7 Kontroll	5
1.8 Inmätning	5
1.9 Mätpunkter	5
1.10 Fornminnen	5
1.11 Information	5
2. Grävningsarbeten	7
2.1 Tidplan	7
2.2 Tillfälliga trafikanordningar	7
2.3 Hänsyn till växtlighet	7
2.4 Ledningar	7
2.5 Ytskikt och massor	8
2.6 Schaktning	8
3. Återställning	9
3.1 Återställning av grönytor	9
3.2 Återfyllnad av schakt	9
3.3 Återställning av obundna lager	9
3.4 Återställning av bitumenbundna lager	10
3.4.1 Huvudvägnätet, gator Ådt >3000, industrigator, tvärgående rörgravar	10
3.4.2 Lokalgator med 1000 < Ådt < 3000 och/eller med flerskiktsbeläggning	10
3.4.3 Bostadsgator och mindre gator med enskiktsbeläggning och Ådt < 1000	11
3.4.4 Gång- och cykelbanor	11
3.5 Plattor/kantstenar	11
3.6 Vägmarkering	11
3.7 Brunnar mm i mark	11
4. Avslutning	11
4.1 Slutbesiktning	12
5. Administrationsavgifter	12

Bilaga 1 Blankett, Ansökan om grävning i allmänplatsmark

Bilaga 2 Blankett, Trafikanordningsplan

Inledning

Dessa grävbestämmelser har tillkommit för att inom Hylte kommuns väghållningsområde reglera förhållandena mellan kommunens Samhällsbyggnadskontor såsom väghållare och den som utför eller låter utföra ledningsarbeten eller annat markarbete i allmän platsmark. Bestämmelserna tillämpas även i områden med annan huvudman än kommunen t ex vägföreningar där kommunen övertagit ansvaret för drift- och underhåll.

Grävningsbestämmelserna kan även användas i kvartersmark ägd av Hylte kommun. För denna typ av mark hanteras tillstånd e t c av fastighetsägaren eller motsvarande.

Med allmän platsmark avses mark som i detaljplan är reglerad som gata, väg, park eller natur eller motsvarande enligt äldre planbestämmelser.

Bestämmelser för grävning i allmän platsmark fastställdes i samhällsbyggnadsnämnden 2009-08-25, Dnr09/SBN197.

Grävningsbestämmelserna syftar till att minimera skador på gatu- och parkanläggningar, begränsa framkomlighetsproblem mm samt tillse att berörda parter får information om planerade och pågående arbeten i god tid. Grävningsbestämmelserna skall även underlätta en långsiktig planering och god samordning för att begränsa antalet grävningar i gatorna.

Samhällsbyggnadskontoret skall också få ersättning för sina administrations- och kontrollkostnader samt för ökade underhållskostnader. Detta regleras i separat å-prislista.

Om inget annat anges i dessa grävningsbestämmelser skall allt arbete utföras enligt senaste AMA-föreskriften för anläggningsarbeten samt tillämpliga delar av AB 94.

Ledningsägaren ansvarar för att gällande lagar, förordningar och föreskrifter samt erforderliga tillstånd följs för grävningsarbetena. Allt ledningsarbete skall bedrivas på ett sådant sätt att miljön inte skadas och att olägenheter som buller, vibrationer, damm framkomlighetsproblem för närboende minimeras.

1. Innan arbetet startar

1.1 Grävningstillstånd

Grävningsarbeten i allmän platsmark får endast utföras av Samhällsbyggnadskontoret godkänd entreprenör. Ansökan görs på särskild blankett, se bilaga 1, och till denna bifogad ritningskopia som detaljerat redovisar planerat arbete och arbetsområde. Entreprenör skall anges i ansökan. Ansökan om grävningstillstånd skall lämnas till Samhällsbyggnadskontoret senast två veckor före grävningsarbetena påbörjas. För mindre och återkommande punktvisa grävningar kan årsvisa grävningstillstånd utfärdas, dock ej för grävning i körbanor.

1.2 Trafikordningsplan

Ärenden rörande gatuavstängningar, trafikregleringar mm handhas av Samhällsbyggnadskontoret som fattar beslut om lokala trafikföreskrifter (LTF). Trafikanordningsplan skall inlämnas senast två veckor före arbetets igångsättande och skall vara godkänd av Samhällsbyggnadskontoret innan grävningarna påbörjas. Vid avstängning och trafikanvisningar skall Vägverkets handbok ”Arbete På Väg” följas. Gällande regelverk för uppställning av fordon skall följas och avstängda ytor får inte användas för uppställning av privata fordon. Stor hänsyn skall tas till allmänhetens anspråk på framkomlighet och tillgång till in-/utfarter e t c.

1.3 Upplåtelse av allmän platsmark

Ansökan om upplåtelse av allmän platsmark för upplag, bodar, containrar och dyl. skall i god tid lämnas till Polisen i Hyltebruk. Samhällsbyggnadskontoret får ärendet för yttrande och tar ut avgift för ianspråktagen mark enligt av kommunfullmäktige antagen taxa.

1.4 Träd och annan vegetation

Vid all slags ledningsarbete skall speciell hänsyn tas till växtlighet. Skall arbete bedrivas innanför trädets droppzon, d v s trädkronans utbredning, skall detta anges i ansökan. Särskilda skyddsåtgärder kan åläggas ledningsägare för att skydda närliggande växtlighet och träd mot skador.

1.5 Utsättning av arbetsområde

Utsättning som visar arbetets sträckning och omfattning görs så att arbetsytans gränser kan detaljbestämmas. Besiktningen av området kan om så är lämpligt företas efter utsättningen.

Sökande skall klarlägga alla förutsättningar för grävningsarbetet såsom förekommande ledningar, arkeologiska restriktioner mm.

Ägare av befintliga ledningar skall beredas tillfälle att ta del av anläggarens förslagshandlingar i god tid innan arbetena påbörjas. Anvisningar som ägare av befintliga

ledningar i förekommande fall anger på förslagsritningarna skall följas. Ledningsägare kontaktas för utsättning av ledningarna. För undvikande av ledningsskador eller skador på mätpunkter mm ansvarar ledningsägaren för utsättning och kontroll av dessa innan arbetet påbörjas.

Vid utsättning och kabelmarkering med färg får denna icke användas på kantsten, stenbeläggning eller plattbeläggning. I övrigt får kraftiga färgmarkeringar inte göras på gångbaneytor med beläggning som inte kommer att repareras i anslutning till arbetet.

1.6 Syn

Syn utförs främst vid större arbeten och arbeten som menligt påverkar trafik, fastighetsägare mm. Eventuellt behov av syn beslutas av Samhällsbyggnadskontoret och anges på grävningstillståndet. Anmälan skall då göras till Samhällsbyggnadskontoret senast en vecka innan arbetet påbörjas så att området kan synas och eventuellt annat arbete samordnas. Ett synprotokoll upprättas genom Samhällsbyggnadskontorets försorg och justeras av ledningsägaren.

1.7 Kontroll

Samhällsbyggnadskontoret kommer att utöva kontroll över ifrågavarande markarbeten i syfte att få en återställning som överensstämmer med dessa grävningsbestämmelser.

1.8 Inmätning

Gata, kantsten mm skall mätas in och avvägas så att återställning kan ske till förutvarande utseende samt plan- och höjdläge om inte annat överenskommit vid syn.

1.9 Mätpunkter

Berörs polygon- och fixpunkter av grävningsarbete skall samhällsbyggnadskontorets plan och bygg enhet kontaktas.

1.10 Fornminnen

I de fall fornminnen finns i närheten eller inom arbetsplatsen skall länsstyrelsen kontaktas för samråd om erforderliga skyddsåtgärder. Påträffas ett fornminne skall detta anmälas till myndigheten och arbetet inom berört område ska avbrytas. Ledningsägaren ansvarar för erforderliga tillstånd.

1.11 Information

Vid grävningsarbeten som påverkar framkomligheten är det av stor vikt att allmänhet, fastighetsägare, näringsidkare, polis, ambulans, brandkår, buss och övriga berörda erhåller erforderlig information. Ledningsägaren ansvarar för att berörda parter informeras i god tid innan arbetena påbörjas och vid behov sätter ut orange informationstavlor som förvarning om kommande arbeten. Informationen görs i samråd med Samhällsbyggnadskontoret.

Arbetsplatsen skall skyltas enligt de krav som anges i Vägverkets ”Arbete På Väg”. I samband med grävningstillståndet kan även beslutas att arbetsplatsen skall skyltas med arbetets art, ansvarig ledningsägare, entreprenör och tidpunkt när arbetet är avslutat. Detta bedöms från fall till fall och är främst aktuellt för arbeten som pågår en längre tidsperiod eller menligt påverkar allmänheten.

2. Grävningsarbeten

2.1 Tidplan

Det åvilar beställaren eller dennes ombud som samordnare att tillse att arbetets olika faser följer uppgjord tidplan. Avvikelse från överenskommen tidplan skall meddelas Samhällsbyggnadskontoret.

2.2 Tillfälliga trafikordningar

På varje arbetsplats skall finnas en utsedd person som har ansvaret för vägutmärkning och skydd för trafikanter och arbetare. Personen skall ha erforderlig utbildning enligt Vägverkets ”Arbete på väg” motsvarande minst nivå A.

2.3 Hänsyn till växtlighet

Avverkning eller beskärning av träd eller buskar samt kapning av rötter får inte ske utan Samhällsbyggnadskontorets tillstånd. Alternativt kan detta arbete utföras av Samhällsbyggnadskontoret eller av denne utsedd entreprenör på bekostnad av ledningsägaren.

Skall grävning göras innanför trädkronans utbredning skall Samhällsbyggnadskontoret kontaktas för överenskommelse om eventuella skyddsåtgärder. Rötter får ej utsättas för torka utan skall täckas med säckväv eller liknande. Täckningsmaterialet skall hållas fuktigt. Vid arbete på grönytor eller inom trädens rotzon skall lämpliga maskintyper användas för att undvika packningsskador. Träd i anslutning till arbetsområdet skall skyddas med staket eller motsvarande om risk för påkörningsskador föreligger. De eventuella träd som skall skyddas anvisas av Samhällsbyggnadskontoret. I övrigt skall ledningsägaren vidta erforderliga åtgärder för att undvika att skada närliggande växtlighet.

2.4 Ledningar

Finns det enligt utsättning annan ledning på platsen måste ledningsägaren säkerställa att dessa inte skadas. Endast personal från Samhällsbyggnadskontoret, om ej annat avtalats, får hantera de kommunala VA-anläggningarna. Om arbeten utförs i närheten av sådan anläggning, skall dessa skyddas mot åverkan och förorening. Inget förorenat vatten får tillföras avloppsledningarna, exempelvis sköljvatten från betongfickor. Minsta avstånd mellan ledningshjassa och färdig yta framgår av nedanstående tabell. I plan skall minimiavstånd mellan befintlig va-ledning och ny ledning vara 1,0 m vid parallellgående ledningar. Vid korsande ledning skall minimiavståndet i höjddled vara 0,1 m. Eventuella undantag från angivna avstånd kräver skriftligt godkännande av Samhällsbyggnadskontorets kontrollant.

Typ av gata	Överbyggnad
Huvudgata	> 0,80 m
Lokalgata	> 0,60 m
Gångbana/cykelbana, övriga ytor	> 0,50 m
Grönytor	> 0,50 m

Tabell 3.4.1 Minsta avstånd mellan ledningshjässa och färdig yta

2.5 Ytskikt och massor

Återanvändbart material får lagras på arbetsplatsen om det kan förvaras på tillfredsställande sätt, trafik- och ordningsmässigt. Kantsten och gatsten samt plattor skall förvaras på Samhällsbyggnadskontorets förråd om ej annat avtalats. Påträffas gatsten under de bundna lagren skall denna transporteras till Samhällsbyggnadskontorets förråd.

2.6 Schaktning

Schaktning skall utföras med betryggande säkerhet för arbetare och allmänhet. Uppschaktade massor ska bortföras om Samhällsbyggnadskontoret anser det nödvändigt. Schaktgraven skall vara minst så bred att erforderligt packningsredskap kan användas.

3. Återställning

3.1 Återställning av grönytor

Ytan skall återställas till ursprunglig utformning med ytmaterial av samma beskaffenhet som före arbetena.

3.2 Återfyllnad av schakt

Schakt skall utföras med säkerhet mot ras och skred. Schaklutningen får inte vara större än att materialet går att komprimera vid återfyllning och schaktväggen får aldrig luta brantare än 4:1. Schaktets väggar skall vara jämna med en jämn lutning från botten och uppåt. Schakten återfylls upp till terrass med det bästa av uppschaktade massor. Om schakt återfylls med tjälskjutande material får detta icke läggas närmare ytan än 80 cm i körbanor och 50 cm i gång- och cykelbanor. Tjälfarlighetsklassen skall vara motsvarande som för övriga gatan/gcm-banan. Ledningsägaren skall under arbetet utföra egenkontroll som dokumenteras skriftligt och vid anmodan överlämnas till Samhällsbyggnadskontorets kontrollant. Egenkontrollen skall minst omfatta packningskontroll och materialval.

3.3 Återställning av obundna lager

Ledningsägaren svarar för återställning av obundna lager som efter färdigställande skall besiktigas av Samhällsbyggnadskontoret. Underhållsansvaret för arbetsområdet åvilar ledningsägaren till 7 dagar efter att Samhällsbyggnadskontoret har erhållit rekvisition för färdigställande av bundna lager samt ev plattsättningar, ytmarkeringar och brunnsjusteringar. Överbyggnad av obundna lager skall utföras enligt gällande anläggnings AMA. Kravet på lagertjocklekar har dock anpassats till "Hyltebrukstandard" enligt tabell 4.3.1. Undantag från kraven kräver skriftligt godkännande och kan göras om Samhällsbyggnadskontorets kontrollant bedömer att en annan överbyggnad är acceptabel eller att befintliga massor kan återanvändas.

Gatutyp	Bärlager 0-40	Förstärkningslager 0-100
Huvudgata, industrigata	20 cm	40 cm
Bostadsgata	40 cm	-
Cykelbana	30 cm	-
Gångbana	20 cm	-

Tabell 4.3.1 Överbyggnadstjocklek obundna lager

På delen som motsvarar uppriven asfalttjocklek eller den med Samhällsbyggnadskontoret överenskomna tjockleken skall provisorisk beläggning påföras.

3.4 Återställning av bitumenbundna lager

Reparationen begränsas genom sågning eller huggning av raka kanter till rektangulära ytor. Nedtryckning eller uppflyftning av kvarvarande beläggning får icke göras. Kanterna sågas eller huggs på orörd yta minst 25 cm utanför schaktgrop. Alla asfaltkanter rengörs och klistras före asfaltering. Efter utfört asfaltarbete förseglas skarvarna med en 3-5 cm bred och rak remsa av asfalemulsion. Beläggningsskarvar skall placeras i markerad eller tänkt mittlinje, körfältslinje eller kantlinje, se exempel i figur 4.4.1. På gång- och cykelbanor skall hela bredden asfalteras oavsett schaktbredd. Undantag kan göras på breda gång- och cykelbanor om schaktbredden understiger halva bredden. Detta beslutas av Samhällsbyggnadskontorets kontrollant. I övrigt skall allt beläggningsarbete utföras med ett minimum av skarvar.

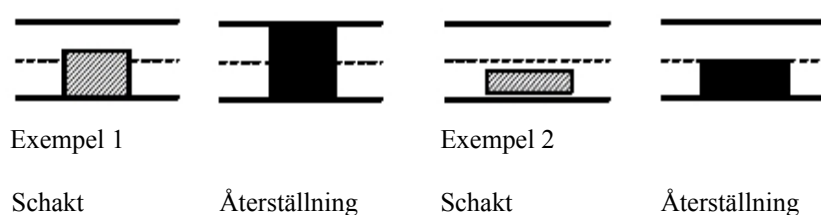

Fig 4.4.1 Exempel på återställningar

3.4.1 Huvudvägnätet, gator Ådt >3000, industrigator, tvärgående rörgravar

På huvudvägnätet skall ledningar om det är möjligt tryckas. Är tryckning inte möjlig sker återställning i två etapper. Denna återställningsmetod gäller även för övriga rubricerade fall. Den första återställningen sker innan avstängningarna har tagits bort. AG med förhöjd bindemedelshalt påförs till nivå med färdig yta med motsvarande tjocklek som den uppgrävda asfalten eller den med Samhällsbyggnadskontoret överenskomna tjockleken. Den andra återställningen görs tidigast ett år och senast två år efter den första återställningen. AG-lagret fräses bort till ett djup av minst 3 cm över hela den återställda ytan inklusive ett område minst 25 cm utanför den första återställningen, se figur 4.4.2.

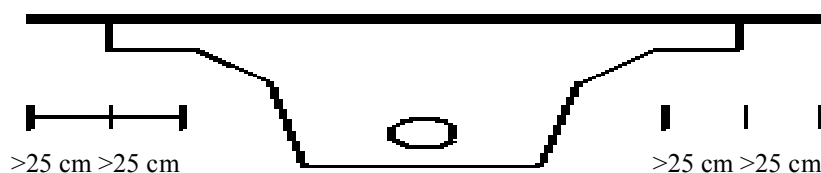

Fig 4.4.2 Återställning av huvudgator m fl. not. Ådt - Årscyngstrafik

3.4.2 Lokalgator med $1000 < \text{Ådt} < 3000$ och/eller med flerskiktsbeläggning

Vid förekomst av busstrafik eller annan nyttotrafik på rubricerade gator gäller återställningskrav enligt huvudvägnätet, se ovan. I övrigt återställs dessa gator i två etapper med förenklat utförande. Den första återställningen sker innan avstängningarna har tagits bort. AG med förhöjd bindemedelshalt påförs till nivå med färdig yta exkl tjockleken för

toppbeläggningen. Utspetsning mot befintlig beläggning görs med AG på en bredd av minst 50 cm.

Den andra återställningen görs tidigast ett år och senast två år efter den första återställningen. Utspetsningen och ett område om minst 25 cm utanför den första återställningen fräses bort.

3.4.3 Bostadsgator och mindre gator med enskiktsbeläggning och $\dot{A}dt < 1000$

På mindre gator med enskiktsbeläggning och låg trafikbelastning spetsas bärlagret ut mot befintlig beläggning på en bredd av minst 50 cm. Tidpunkt för gatans toppbeläggning bedöms från fall till fall av Samhällsbyggnadskontorets kontrollant. Gatan toppbeläggs dock senast 12 månader efter de obundna lagren färdigställts.

3.4.4 Gång- och cykelbanor

Återställningen av överbyggnaden sker i en etapp och återställas snarast möjligt.

Beläggning återställs med samma tjocklek och kvalitet som den upprivna eller den kostnadsmässigt likvärdiga beläggning som bestäms av Samhällsbyggnadskontoret.

I körbanor påförs ≥ 100 kg AB/m² och i gång- och cykelbanor ≥ 80 kg AB/m². Vid vägar med stödremsa skall denna vara ca 25 cm bred och beläggas med slitlagergrus 0-18 (ej bärlager).

3.5 Plattor/kantstenar

Kantstenar, sten- och plattläggning återställs med material, kvalitet, utseende och ev. mönster i enlighet med den upprivna. Vid uppgrävning av kantsten kan det i vissa fall bli aktuellt att sänka denna vid återsättning för att t ex förbättra tillgängligheten för rörelsehindrade eller höja om kantstenen är för låg. Detta beslutas i samband med syn eller anges på grävningstillståndet.

3.6 Vägmarkering

Ytmarkeringar skall till utförande och material följa anvisningarna i Vägmärkesförordningen (VMF) och senaste AMA-föreskriften för anläggningsarbeten.

3.7 Brunnar mm i mark

Höjdjustering utförs till beläggningsnivå. Vid justering av betongbrunnar får endast betongpassdelar och högst en plastring användas. Passdelar får ej ha en större sammanlagd höjd än 250 mm. Färdig beläggning ska ligga minst 5 mm och max 10 mm högre än rännalar och rännstensbrunnar mätt med 1 m lång rätskiva. Däxeln får aldrig ligga högre än beläggningen.

4. Avslutning

Vid avslutat arbete skall platsen städas och återställas i ursprungligt skick. Avspärningarna skall tas bort vid överenskommet datum och vägmärken samt vägmarkeringar återställas.

Efter avslutat arbete skickas kopia på grävningstillståndet med ifyllt färdigställandedatum till Samhällsbyggnadskontoret.

4.1 Slutbesiktning

Besiktning görs av obundna lager samt eventuella andra berörda ytor inom arbetsområdet om Samhällsbyggnadskontorets kontrollant bedömer att det är nödvändigt.

5. Administrationsavgifter

Fast administrationsavgift per sökt grävstillstånd 1 500 kr.

Rörlig avgift per sökt grävstillstånd för ökad framtida underhållskostnad, undantaget ytor som överstiger full vägbredd och ≥ 10 meters väglängd och ytor som är befriade från asfalt, gatsten eller betongplattor. Rörlig avgift hänvisas till avtal tecknat mellan Hylte kommun och beläggningsentreprenör.

Beläggning äldre än 3 år.

130 kr kvadrat metern multiplicerat med 25 %. Minimiavgift 1000 kr.

Beläggning yngre än 3 år.

130 kr kvadrat metern multiplicerat med med 80 %. Minimiavgift 1000 kr.

Ledningsägaren debiteras enligt reglementet i dessa grävbestämmelser med faktiska kostnader för återställning av ej anmälda eller återställda grävarbeten.